

MAGYARÁG

Tulajdonos: „Frída” S. A. bejegyz. la Trib.
Bihar Fsoc. 1798—1938

Felolós kiadó:
Örv. PÁSZTOR EDÉNÉ

Alapította: PÁSZTOR EDE

Felolós szerkesztő:
Dr. Zoltán Jenő

Bejegyezve: Tribunalul Bihar Dos. No. 810—1938. Ordonanța No. 15—1938. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea—Nagyvárad, P. M. Viteazul 4.

MUSSOLINI vasárnapi nagy beszéde utat engedett az olasz-francia tárgyalásoknak

(Róma). Világszerte óriási érdeklődés előzte meg Mussolini vasárnapi beszédét.

A fasciok megalakulásának 20-ik évfordulóján Olaszország minden városából eljöttek a régi és új fascista szervezetek küldöttségei, a sebesültek és rokkantak deputációi. A hatalmas Forum Mussolinit 19 sávra osztották. A tér baloldalán hatalmas lépcsőzet állott. A tribünökön foglalnak helyet a fascista kormány tagjai, a német nemzeti szocialista párt küldöttsége és Franco tábornok által küldött katonai delegáció.

Háromnegyed 12-kor jelent meg Mussolini a lépcsőzet tetején és a tömeg üdvözlésére közben lassan jött le a legalsó lépcsőfokra és megkezdte beszédét:

Bajtársak! Az első harcok

bajtársai! A fascizmus első küzdője! Eljöttem közetek, hogy szavamat hallhassátok, hogy szemetekbe nézzek és felidézze a napokat, amelyek örökké feledhetetlenek számunkra. 1919 március 3-án emeltük először az ég felé a fascizmus fekete zászlaját, hogy harcoljunk Európa újjászüléséért, minden tehetetlen és gyenge kormány ellen. E zászló mellett tömegesen estek el emberek, Olaszország városaiban, Afrikában és Spanyolországban, emlékeiket örökké a szívünkbe zártuk. Lehet, hogy néhányan elfáradtak, kiálltak a sorból, de én tudom, hogy az első fasciok harcosai, ha szükség van rá, ma is készek puskát kezükbe venni és felszállani a teherkocsira. Megmondtam már és ma újra mondom: a mi forradalmunk még nem ért véget,

sőt az erkölcs, jellem és a társadalomalakítás szempontjából csak ma kezdődik. Amti teitünk, óriási volt és meg fog maradni örökké. Nem az én feladatam, hogy összefoglaljam eredményeinket, de elég összehasonlítani az 1919 évi hányatott, gyenge, inkább legyőzött, mint győző államhoz hasonló Olaszországot a mai egészséges, fegyverezett, harcias, tettekre kész Olaszországgal. A demoplutokrácia (a tömeg itt hatalmas pfujozásba és füttykoncertbe kezdett) jóslatain, hogy a fascizmus el fog vérezni, ha nem kap kölcsönt — amely kölcsön természetesen csak angol lehet — mi csak nevetni tudtunk. De szomorúan igaz, hogy ma a rádió korszakában sem ismernek bennünket jobban, mint akármelyik távoli országot.

talat illeti (a tömeg Franciaország említésekor hatalmas füttykoncertbe kezdett) ez a válasz-fal pár nap óta leomlóban van. Néhány nap, talán néhány óra múlva az a Madrid, amelyről azt mondták, hogy a fasizmus sírjává lesz, a bolsevizmus temetője lett. Nem érdekel a világ ítélete, de megmondom, hogy az 1938. decemberi jegyzékben mit értettünk az alatt, ami bennünket r. Franciaországtól elválasztott. Ezt ebben foglalhatom össze: Tunisz és Dzšibuti. Franciaországnak jogában áll visszautasítani, de nem szeretném, ha az annyiszor emlegetett „soha”, akkor változik xát igenné, amikor a közöttünk levő szakadék nagyon mély lesz. Ne beszéljenek testvériségről, rokonságról és — egyéb frázisokról. Az államok egymás közötti kapcsolatának egyedüli tartalma: az erő, amelyet képviselnek.

4. Földrajzi, katonai, politikai és gazdasági szempontból a Földközi tenger Olaszország élettere. Amikor a Földközi tengert emlitem annak öblét az Adriai tengert is értem, a velünk szomszédos szláv nép életjogainak szem előtt tartásával.

5. Szükségesnek tartom kijelenteni, hogy tovább fogunk fegyverkezni. Fegyverkezni, fegyverkezni: elsősorban hadihajóink és repülőgépeink révén. Ha kell, tabula vasat csinálunk, lemondunk az polgári élet kényelméről.

A külpolitikai helyzet Mussolini szerint

Mussolini ezután rátért a külpolitikai helyzetre és ismertette Olaszországnak franciaországgal szembeni követeléseit:

— Akaratom nem ismer akakályt. Ti nem az én testőreim vagytok, hanem a fascizmus testőrei. Olyan pillanatokat élünk, amelyek komolyak. Mi nem fogunk a háborus pszichózis hibájába esni, amely a hisztéria és félelem keveréke. Hajónk útja egyenes, elveink világosak. Hallgassátok meg ezeket az elveket figyelemmel.

1. Már a hivatásos pacifista álmodozók szájából is ez a szó, hogy béke, elkopott, olyan hamisan cseng, mint a hamis pénz.

Az örök békét mi veszedelmesnek tartjuk az emberiség fejlődésére és nem hiszünk benne, de szükségesnek tartjuk a hosszú békét. Ilyen értelmű akciót azonban nem kezdeményezünk mindaddig,

amíg szent jogainkat el nem ismerik.

2. A körülkerítés korszakának leáldozott. Azok a törekvések, amelyek körül akarják keríteni a tengelyhatalmakat — nevetséges. A Róma—Berlin tengely nem csak két állam szövetezése, de két forradalom találkozása. Ami Középeurópában történt, annak végzet szerűleg be kellett következnie. S ha a demokráciák most krokodilus könnyeket hullatnak miatta, nekünk egygel több okunk van, hogy ne síránkozunk ennek a középeurópai államnak gyors és nem nagyon becsületes halála felett. Ha ezt a kérdést az erkölcsösség terére akarjuk vinni, kinek van joga az első követ dobni. Egy nép amely anynyi felszereléssel és annyi emberrel — még egy gesztusra sem volt képes — méltó sorára.

Ha a tekintélyállamok ellen akarnak küzdeni, mi fel-

vesszük a kihívást és megindítjuk a harcot minden téren.

3. Ami az Olaszország és Franciaország közötti válasz-

„Létezik-e lehetetlen” -- „Nem!”

Mussolini ezután — szokása szerint — három kérdést intézett a tömeghez:

— Kivántok-e kitüntetések, kényelmes életet?

— Nem! — zúgta a tömeg

— Létezik-e lehetetlen számotokra?

— Nem! — kiáltotta ismét a tömeg.

— Mi az a három szó, amely a fasizmus alapját képezi? — kérdezte ezután a Duce.

— Hinni, engedelmeskedni és harcolni! — kiáltotta a tömeg.

Daladier szerdán válaszol Mussolininek

Páris, március 26. Daladier szerdán rádióbeszédet mond, amelyben foglalkozik a nemzetközi helyzettel és válaszol Mussolini vasárnapi beszédére.

A beszédet az összes francia rádióállomások francia, német, olasz, angol és arab nyelven közvetítik.

MEMEL Észak Gibraltárja

Memel 20 éves története a francia megszállástól a német bekebelezésig

Hol van Memel — kérdezte Gabriel Petisne prefektus, ami kor 1920 február 28-án ajánlatot kapott, hogy álljon a Memelbe kiküldött francia miszsió élére.

— Königsberg mellett, Kelet Poroszországban, Litvániához közel, — felelte neki telefonon a miniszter.

Fiatal, lelkesedéstől fűtött ember volt a prefektus. Elfogadta a megbízatást. Később behívta a kabinetfőnökét és megkérte, szerezzen neki egy atlaszt. — És így tudta meg a miszsió jövőbeli főnöke, hogy Memel a Balti tenger egyik ki-kötője, egy aránylag csekély ki-terjedésű terület, amelyen háromszázezer lakos él. Ami a tengerészet számára különösen értékes, az, hogy lagunája nagyszerű bazint alkot. a Kurisches Haffot. Olyan kikötő ez, amelybe hatezer tonnás hajókat is be lehet állítani, ami pedig ezen a vidéken ritkaság és különösen értékes a kikötő fagytól teljesen megkímél s így sokkal felette áll Königsbergnek.

Észak Gibraltárja.

Olyan ember, aki jól ismeri Európát és a világot, Demon-sie mondta nekem, hogy Memel észak Gibraltárja. Elég egy pillantást vetni Memel pri vilégizált ehlyzetére hogy meg állapíthassuk, hogy az egész Balti tengert ez a kikötő irányítja. Gyors összeköttetése van Königsberggel, Danziggal, Stettinnel, Hamburggal. De keleten Franciaországgal, északon Libauval, Rigával, Litvánia belsejében pedig Niemen kikötőjével. Memel egyaránt fontos kikötője Litvániának, Lengyelországnak, Németországnak s a Balti államoknak. Amikor Oroszországban három vasutat, a moszkvait, az orellit és a kielit Vilnán át vezették, Kovnóval csak Memelen át vezetett az összeköttetés.

A Memel iránti érdeklődés kettős: stratégiai és kereskedelmi.

Hogyan szólt a versaillesi békeszerződés 99-ik szakasza.

A versaillesi békeszerződés 99-ik szakaszát így szövegezték meg: Németország lemond a szövetséges és egyesült nagyhatalmak javára minden jogáról és igényéről a Balti tenger és Keletporoszország között elterülő területet illetően, amely terület jelen szerződés második részének huszonnyolcadik szakaszában van részletesen leírva és a Németország és Oroszország közötti német határról. Németország kötelezi magát, hogy elismeri azokat a rendelkezéseket, amiket az egyesült és szövetséges nagyhatalmak fognak ezen területet illetően hozni, magá-

tól értetődőleg a lakosság nemzetiségi viszonyainak figyelembe vételével.

Igy történt, hogy a mandátumot Franciaország kapta meg 1920 januárban Odry tábornok a 21 vadászszázalój élén elindult a terület katonai megszállásának végrehajtására. — Három évig Memel francia fennhatóság alatt maradt. Két hónappal később polgári kormányzót küldtek ki. Odry tábornok elhagyta Memelt és májusban Petisne prefektus átvette a szövetséges nagyhatalmak képviselőitében a főbiztosi funkciókat.

Prosperitás.

Amikor Memelbe érkezett, a prefektust nagyon meglepte az a tájkép, amely szeme elé tárult. A vonat dus mezőkön haladt keresztül. Kiterjedt legelőkon tehenek és lovak tömegei legeltek. Egymástól alig kis távolságra nagy farmok terültek el. Maga Memel kis város, széles és egyenes utcákkal a rendezett vidéki város típusa. Néhány nagyobb hivatalos épület, kaszárnyák, üzemek. A klíma egyforma, a júliusi nap kellemessé teszi a nyaralást.

1920-ban vagyunk. Elcsatolva a német birodalomtól, ez a terület a háborus adóságok megfizetéséből nem vette ki részét. A békeszerződés szankciói nem vonatkoztak rá. Annál többet szenvedett a világháboruban. A kikötőt a csapatok koncentrállására használták és a nyomorék szétzúllás emlékei tovább kísértettek. A kikötők csaknem teljesen elhagyottak. Ilyen volt a helyzet amikor a francia miszsió megérkezett azzal az elnökkel szándékkal, hogy a francia eszmét fogja érvényesíteni ezen a német területen. Alig két évvel később ez meg is történt, hálá annak a prosperitásnak, — amely ezen idő alatt bekövetkezett. Ezt a gazdasági fellendülést így lehet összefoglalni. A terület legfontosabb erőforrása a kikötő volt. Nagy munkákba kezdtek. Az eredmény nem is késlekedett. Az első év vége felé 790 hajó érkezett a kikötőbe és 530 futott ki németországi, angliai, hollandiai rendeltetéssel. Az export és import megháromszorozódott. Új üzemeket nyitottak, áttértek a papírgyártásra. A cellulóze gyártást tökéletesítették és egyik legfontosabb export cikk lett. Közben a tranzit kereskedelem Németország, Oroszország és a Balti államok között önmagától megszerveződött.

Szabadság.

1921 egy kronikás ezt írhatta: kétezer kilométerre Franciaországtól, német területen elérhetjük, hogy a szabadság szelleme hatja át azoknak az

embereknek a mentalitását, akik a passzív és totális domináció jármában voltak eddig. Memel szabad életet akar. A hivatalos ünnepeken a memeli színek mellett a francia lobogók lengtek. A francia katonákat mindenütt dédelgették, hiszen a francia adminisztráció által előidézett prosperitás megmutatkozott. A költségvetés egyensúlyba jutott. Egyenes adók egyáltalán nem voltak: a kikötő jövedelmei fedezték. Az egész területen nem volt egyetlen pénzügyi és adófőnök sem. Egyetlen közüzem volt, amely deficittel működött, a villamos centrálé.

Egyetlen nehézség mutatkozott. Halálos ítélet esetén mi legyen a kivégzés módja? Memelnek nem volt hóhérsja. A francia katonákat még sem lehet az elítéltek kivégzésére felhasználni. Sokáig gondolkoztak ennek a drámai problémának a megoldásán, végül egy hallgatóságos megegyezés jött létre és pedig az, hogy a francia főbiztos minden halálos ítélet esetén kegyelmet gyakorolt. Három évig nem volt egyetlen kivégzés sem.

A forgalomban levő pénz a német márka volt. Később a memeliek saját pénzt vertek és a kereskedelmi kamara bankjegyet bocsátott ki, amelynek belső vásárló értékük volt Julius 14-én, a francia nemzeti ünnepek megünneplésén a memeliek teljes szívvel és lélekkel részt vettek. Az angolok is nagy népszerűségnek örvendtek. Az angol flotta gyakran tett látogatást, két angol admirális is jött Memelbe. A memeliek mádták a hatonai parádékat.

Minden a legjobban ment. A terület végleges sorsát azonban még nem állapították meg. Az ideiglenes francia adminisztrációt nem lehetett a végtelenségig meghosszabbítani. A lengyeleknek prolitván szervezetük volt, amely propagandáját egész Párisig terjesztette ki. Németország sem maradt télen. A francia főbiztos figyelmeztette a nagykövetek érkekezletét és a miniszterelnököt ezekre a jelenségekre, — azonban nem történt semmi.

1923 június 10-én, amikor a francia-belga katonák megszállták a Ruhrvidéket, reguláris felfegyverzett litván bandák a polgári lakosság segítségével a határon gyülekeztek és tízezer litván behatolt a területre, amelyen a rendet összesen kétszáz francia katona tartotta fent. A tulerő elől a francia helyőrség az épületbe vonult vissza. Egy adjutánst és három embert foglyul ejtettek a felkelők. A litvánok negyven halottat és kétszáz sebesültet vesztek de tovább harcoltak. Négy gépfegyvert helyeztek működésbe. A város több pontját felgyújtották. A

14

szelvény

amely összegyűjtve feljogosít 1 39 március—április hónapban tartandó husvéti ajándékkakciónkban való részvételre.

francia főbiztos, aki egy ezreddel együtt vezette a katonai operációkat végül is beszüntette a tüzelést.

Öt napon és öt éjszakán át harcoltak a franciák a beözönlők ellen — kétszáz katonae egy idegen területen.

Közben francia és angol csapaterősítések érkeztek Memelbe. A „Voltaire” csatahajó nem juthatott be a kikötőbe, de két angol torpedóromboló befutott. Rendkívüli bizottságot küldtek ki a helyszínre. — Mire a rend helyreállott, a nagykövetek érkekezlete már befejezett tények előtt állott.

Memelnek eddig nem volt végleges jogi statútuma, sem nemzetközi garanciája.

Manzie francia szenátor, volt miniszter 1922 augusztusában Memelben járt és tárgyalta a memeliekkel és e megbeszélések alapján statútumot dogoztak ki. Igazi szerzője, Monzie azonban nem adta nevet ehhez a statútumhoz és ez egy szürke lengyel hivatalnok, a memeli lengyel konzul: Carlotta nevét viselte. A litván beförés azonban megakadályozta a Carlotta-statútum életbeléptetését.

Poincaré, aki Monzie-hoz hasonlóan nem látta be, hogy Memelből Észak-Gibraltárt kell kiépíteni, kissé gyorsan kiadta a rendeletet Trouseau ezredes katonáinak hogy szálljanak fel az első hadihajóra. A franciák csomagoltak, a szép kalandnak vége lett és a memeliek szívében csak a nosztalgia árnyéka meredt vissza. Néhány évig szabadok és boldogok voltak.

A nagykövetek tanácsa Clinchant küldte ki megbízottjaként. Clinchant a Monzie-Carlotta statútumot életbe léptette, de a litvánok jogát is ki-terjesztette Memelre.

Tíz évig senki sem beszélt Memelről. Elfelejtették Franciaországban, azonban nem felejtették el a németek.

Szövet maradékok

öltöny, kabát, kosztüm méretben is. Vászonn, damaszt, zefír és női nvári kelmék, nagyon olcsó árban kaphatók

STEINER maradákosnál

Calea Victoriei 3. Az udvarban.

Két teljesen jó állapotban levő férfi-öltöny eladó. Cím a kiadóban.

A lengyel sajtóiroda ismerteti a lengyel álláspontot a nemzetközi események kapcsán

A Memel-vidék bekebelezése

A Memel-vidék bekebelezéséről a „Transcouthi” ezt jele: „A lengyel diplomáciai körök már régen figyelmeztettek, hogy a memeli kérdés erőszakos megoldást fog nyerni. — Annak ellenére, hogy ennek a helyzetnek fő oka a külpolitikai helyzet, és Németország expanziós törekvése volt — vannak más körülmények is, amelyek a jelenlegi eseményekhez vezettek.

Litvániának nem volt elegendő gazdasági erőforrása Memel kikötőjének fejlesztésére, és az egész tartomány — a központi közigazgatás és az állam támogatásának hiányában saját forrásaira volt kénytelen támaszkodni, ami végül is a szeparatista mozgalom kifejlődésére vezetett.

Lengyelország nem írta alá a Memelre vonatkozó egyezményt, amelyet Franciaország és Anglia garantált — mégis mint a versaillesi szerződés aláírója, és szomszédállam érdekelte volt — azonban nem léphetett közbe, noha előrelátta a történeteket.

Mégis, — folytatja a „Transcouthi” — a lengyel politikai körök meg vannak győződve arról, hogy a német csapatok előnyomulása Memel régi határain túl, — a jogszerinti litván területre — a litván nép fegyveres ellenállásába ütközne, amely — talán ebben az esetben Lengyelország segítségét kérné.

A „Transcouthi” lengyel távirati iroda jelenti: Lengyelország egészen másként fogadta a cseh katasztrófa hírért, mint más európai országok. Másként reagált nemcsak az ucca embere, hanem a politikai körök is. A lengyelek szemében teljesen érthetetlen, hogy egy állam elnöke és külügyminisztere önként aláírjon egy aktát, amely az illető állam halálát, szabadságról való lemondását és rabszolgaságba való süllyedését jelenti. Viszont a lengyel diplomácia Hacha elnök döntését a bomlási folyamat utolsó aktusának tekinti, amely már évek óta nyilvánvaló volt. A cseh kormány öngyilkossági határozata siettetette ezt a bomlási folyamatot és dicstelen módon tett pontot a végére.

A lengyel külpolitika vonalát Pilsudszky marsall szabta meg. Ennek lényege az egyensúly fenntartása a keleti és nyugati szomszéd között. Lengyelország politikailag nem fog csatlakozni sem Németországhoz, sem a Szovjethez. Földrajzi helyzete is eldörj, hogy meg kell védenie a Keletet a Nyugattal összekötő átjárót és mindazt, ami a len-

gyel nemzet érdekeivel áll kapcsolatban a Kárpátok és a Balti-tenger között. A dunamedencei változások Lengyelország számára is igen nagy jelentőségűek. A legutolsó év során Európa három nagy német akciónak volt tanuja.

Azaz Ausztria elfoglalásának, a szudeták elcsatolásának és Bohemia és Morvaország bekebelezésének. A nyugati nagyhatalmak mindhárom aktusnál tétlenek maradtak a német dinamizmussal szemben. Ezzel szemben Lengyelország, Németország minden aktusa után, önmagától ellenintézkedéseket tett. Ausztria elfoglalása után Litvániát kénytelenítette a diplomáciai kapcsolatok felvételére. A müncheni határozatok után a nyugati nagyhatalmak akarata ellenére, visszaszerezte az 1920-ban a csehek által elfoglalt területeket; végül Cseh és Mor-

vaország bekebelezésénél. Lengyelország azzal válaszolt, — hogy felszólította Magyarországot Kárpátalja elfoglalására. Ez az aktus is Berlin akarata ellen történt, amely Kárpátalját, az ottani lakosság akarata ellenére néhány kalandorpolitikus segítségével ukrán irredenta terror-szervezet fészkévé akarta megtenni ahol a zavargások állandó jellegűek lettek volna.

A Szlovákiában létesített állapot sem nevezhető kedvezőnek. Lengyelországnak azonban hagynia kellett, hogy a szlovákok maguk döntsék saját sorsuk felett. A Tiso — nemrég egy kis hegyifalu lakója — által elkövetett hiba a további félelem forrását képezik, elsősorban a szlovákok szempontjából. Így kétségteljes, hogy Németországnak ez az aktusa a dunamedencei események sorozatában nem

volt az utolsó, már a földrajzi okok miatt sem.

A lengyel politika, — amint azt a müncheni és bécsi döntés bíráskodás után is tette — figyelemmel kíséri az elkövetett hibákat, amelyek további nehézségekre fognak vezetni. — Varsó megőrzi a figyelő szerepét, amely azonban lábhoz tett fegyverrel azonnal bármire kész, ha a Kárpátok, a Visztula öblei és a Balti-tenger között elterülő életérdekei ellen valaki is támadást merészelné indítani. Ezen természetesen érdekek meghosszabbítása az a dél felé vezető út, mely a szövetséges Románián keresztül vezet a Fekete tengerig.

Ezekben a keretekben foglalkozhatók össze Lengyelország létérdekei, amelyeket meg akar védeni bármely oldalról jövő támadás ellen.

(Kaunas.) A Memel-vidék átadásáról írva a „Lituvos Aidai” azt írja, hogy nem az önrendelkezési jog, sem a józan ész nem diktálta a Memel átadását, hanem egyes egyedül a Német Birodalomtól való félelem, mert a litván állam függetlensége volt vitás téve. A litván kormány mindent megtejt, hogy a memeli német lakosság részéről ne legyenek panaszok.

Befejeződött a szovjetpártkongresszusa

A szovjet hadilétszáma 2 millió 600 ezer ember

(Moszkva.) A Szovjetunió kommunista pártjának 18-ik kongresszusa tegnap este befejeződött. Utolsó részében a nagygyűlés egyhangulag elfogadta Vorosilov hadügyi népbiztos jelentését, amely szerint a vörös hadsereg létszáma most 2 millió 600 ezer ember, vagyis kétszerese az 1934-beli létszámnak.

Amint a Reuter tudósítója közli, a moszkvai körökben különleges jelentőséget tulaj-

donítanak annak a ténynek, hogy a párt központi bizottságába ez alkalommal nem választották be Kossziort, és Csubárt, hanem helyükbe Petrovskij, az ukrán szovjet-köztársaság volt elnöke és Blücher tábornagy, a távolkeleti haderő főparancsnoka került.

A harmadik ötéves terv vitájának befejezése alkalmából Molotov kijelentette, hogy a szovjetkormány legfontosabb feladatának tekinti az állam

közepén levő új petroleum-bazin megszervezését. Molotov nem jelölte meg, hogy hol van ez a bazin.

Kunietof, a Csendesóceáni szovjet flotta vezetője a párt kongresszusán kifejtette, hogy noha alig 5 éve szervezték meg a flottát, mégis nagy erőt képvisel, mert új hajókkal és tengeralattjárókkal látták el. Kunietof hozzátette, hogy a Távolkeleten új hajógyárakat kell építeni.

A román — német gazdasági szerződés

Bukarest, márc. 26. A Tim-pul című lap, amely tudvaleg Gafencu külügyminiszterhez áll közel, vasárnapi számának vezércikkében foglalkozik a román-német gazdasági szerződéssel és többek között a következőket írja:

„A Szerződés következtében termelésünk növekedhet racionalisabb és feljavítottabb kiaknázással, vagyis azzal, ami mindig szerepelt mezőgazdasági fejlődésünk programjában. Ez a termelés többlet jó áron eladva a paraszt életstandardját is feljavíthatja és a román falvak helyzetét, amelyek hátramaradtak attól a nívótól, — amit a föld gazdagsága és a lakosság munkaereje következében megérdemelt volna. Az új egyezményvel semmiféle kontingenst sem változtunk meg. Az árucseré nem

szenvet csorbitást, a német márka árfolyamának módosításáról pedig nem is volt szó.

Az egyezményben szó van szabad zónákról is.

Ezeket valószínűleg dunai kikötőkben fogják létesíteni. A szabad zónák nem csorbitják semmivel, semmiképpen az állam szuverénitását. — Nem adjuk oda a földet és és nem korlátozódik semmilyen módon a törvények korlátozása.

Az egész nem más, mint egy vámmentes rend, amely megszűnik abban a pillanatban, amikor a beraktározott, becsomagolt, vagy a zónákon belül gyártott áruk eladásra, vagy fogyasztásra kikerülnek a zónából. — A vámtaxát akkor ugyanugy alkalmazzák, mint más importnál. A szabad zó-

nák viszont azt az előnyt jelentik, hogy új export lehetőséget nyújtanak.

A román-német egyezmény szövegében is elveti a monopólium eszméjét és lehetőségét. Két ország csereforgalmát szabályozza, de ugyanakkor számot vet Románia gazdasági kapcsolatainak szükségességével is más országokkal. Hasonló egyezményeket lehet tehát kötni más államokkal is.

Lényegében a most két napja megkötött egyezmény a prosperitás korszakát nyitja meg. Ehhez azonban az szükséges, hogy normális és nyugodt körülmények között sok hozzáértéssel és annak a hazának a szeretetével alkalmazzuk,

amelyet tántoríthatatlan férfiasággal megvédünk.

„A litván hadsereg a tulerővel szemben is ellenáll”

(Kaunas). Rastikis tábornok, a litván haderők főparancsnoka felhívást intézett a litván hadsereghez, amelyben kijelenti, hogy Litvánia jelenlegi területe ellen irányuló bármilyen fenyegetés esetén, Litvánia nem adja meg magát ellenállás nélkül, mert teszi hozzá a felhívás — jobb egy tulerőben lévő ellenségtől legyőzve esni, mint a lehetetlen megadás.

Chamberlain De Valerával tárgyal

(London). De Valera, aki Rómából érkezett Londonba, szombaton Chequersbe utazott, ahol a vikendjét töltő Chamberlain angol miniszterelnökkel találkozott.

Halifax lord, angói külügyminiszter nem utazott vikendre, hanem a vasárnapot Londonban töltötte el.

A Daily Express jelentése szerint Ernest Brown, a munkásszindikátusok vezetője felszólította a Trade Unionokat, hogy vegyenek részt a toborzási kampányban.

A Financial Times jelentése szerint a kormány elhatározta, hogy novemberre írják ki az általános választásokat.

Az angol lapok jelentése szerint a fascista nagytanács leg-

utóbbi ülésén Balbo marsall és Grandi londoni nagykövet kategórikusan állást foglaltak a Franciaország elleni háború ellen és „minden földközi tengeri kalanddal” szemben. Mussolini békülékeny hangú beszéde főleg ennek köszönhető.

Atlee a Chamberlain-kormány ellen

(London). Atlee őrnagy pénteken este Wentnesburyban beszédet mondott és kijelentette, hogy szó sem lehet arról, hogy a munkáspártiak belépjenek a Chamberlain kormányba. Atlee élesen kritizálta Chamberlain politikáját, akit azzal vádolt, hogy szétrombolta a kollektív biztonság

elvét, amelyről most elismeri, hogy attól függ a béke.

— Nem lehetséges, — mondotta a munkáspárt elnöke, — hogy egy kormány, amely annyi hibát elkövetett, az ország bizalmát kérje és a munkáspártot támogatásra szólítsa fel.

Másrészről azt jelentik az angol lapok, hogy a királyi pár a közeli napokban Chamberlain miniszterelnököt látogatja meg a lakásán és a miniszterelnök ebédet ad a királyi pár tszteleteré. Ebben a látogatásban a királyi bizalom újra megnyilvánulását látják a kormány iránt.

A vasárnapi angol lapok tovább követelik az általános hadkötelezettség bevezetését.

Miért erősítették meg Indokinat a franciák?

(Páris). Francia hivatalos körökben kijelentették, hogy Indokina katonai megerősítése nem azért történt, mintha Franciaország Sziám részére támadástól tartana. A katonai intézkedések egyedüli oka az angol-francia szövetségben keresendő. Franciaország biztosítani akarja védelméről Nagybritániát abban az esetben, ha konfliktus törne ki és Japán támadással fenyegetné a távolkeleti britokot.

Magyar hivatalos jelentés a szlovák-magyar repülőharcokról

Budapest, márc. 26. Hivatalosan jelentik magyar részről, hogy a vágmenti vasútvonal biztosítására a szlovák határt átlépett magyar csapatok tovább is tartják állásaikat.

A 23-án és 24-én lezajlott repülőharcokról magyar részről a következő jelentést adták ki:

23-án és 24-én szlovák repülőharcosok támadást intéztek Ugar, Ucaj, Rézhely, Szobránc, Alsóhely, Páloz községek és Ungvár város ellen. A magyar haderő az összes repülőharcot visszaverte és megtorlásul bombázta Igló város repülőterét és katonai támpontjait.

A magyar községekben a szlovák repülőharcosok okozta veszteségeket még nem állapították meg. A szlovák veszteségek a következők:

Március 23-án Nagyberezna község ellen egy szlovák repülőgép intézett támadást. A szlovák repülőgépet géppuskával lőtték le.

Szobránc község ellen három repülőgépből álló raj intézett támadást. A három repülőgép közül a magyarok egyet lelőttek — vezetője egy cseh alezredes volt —, egyet megfutamítottak, egyet pedig Ungvár közelében leszállásra kényszerítették.

A déli órákban Nevice község ellen intézett egy repülőgép támadást. A repülőgépet egy pilóta és egy altiszt vezetőjével együtt lelőtték.

24-én egy szlovák repülőszázad Palócz község ellen intézett támadást.

A községet a repülőbombái felgyújtották.

A magyar vadászipülőgépek üldözőbe vették a szlovák repülőgépeket és mind a hetet lelőtték. Összesen tehát a magyarok 11 szlovák repülőgépet lőttek le.

Ugyanezen a napon három magyar bombavető repülőgép vadászipülőgépeket kísérve, bombázta Igló repülőterét és katonai raktárait.

A bombák felgyújtották a hangári és elpusztították az ott lévő 14 repülőgépet.

Magyar részről nem volt repülőgép-vesztés.

25-én és 26-án a szlovák repülőgépek nem intéztek újabb támadást magyar terület ellen.

A lelőtt szlovák repülőgépek halottait magyar területen katonai diszpompával temették el. Különösen disztes temetése volt Szobránc községben Szvetko szlovák repülőharcos nagynak.

A bulgár hadügyminisztérium cáfolja a mozgósítás híreit

Szófia, márc. 26. A bolgár hadügyminisztérium cáfolja a mozgósítás híreit. A foganatosított katonai intézkedések nem haladják túl a szokott méreteket — mondja az erről szóló jelentés —, amelyre a szaloniki egyezmény is módot nyújt Bulgáriának.

A bukaresti lapok közlik Koiseivainoff bolgár miniszterelnök nyilatkozatát, amelyet Ankarába való elutazása után Istambulban tett. Egy újságíró

megkérdezte a bolgár miniszterelnököt, hogy megfelelnek-e a valóságnak azok a Bukarestben elterjedt hírek, amelyek szerint Bulgária lemondott volna a Romániával szemben fennálló igényeiről? Erre a bolgár miniszterelnök a következőképpen válaszolt:

— Mi hivatalosan semmit sem kértünk Romániától. Éppen ezért nem volt miről lemondani.

Kibővítik a lengyel kormányt

(Varsó). Péntekről szombatra virradó éjszaka Moscicki elnök hosszas tanácskozást folytatott Ridz Smigly marsallal. A „Reuter” ügynökség jelentése szerint a kormány széleskörű átszervezéséről van szó, amelyet néhány napon belül bejelentenek.

Ugyanebből a forrásból jelentik, hogy a jelenlegi kormány alapjának kiszélesítéséről van szó.

Tárgyalások voltak a kormány és a parasztpárt képviselői között. Jólétesült körökben azt hiszik, hogy arról van szó, hogy Witos, aki külföldön tartózkodik, visszatért Lengyelországba, ahol amnesztiában részesül. Witos pártja ugyanis nem hajlandó együttműködni a kormánnyal, amíg volt vezére külföldön tartózkodik.

SPORT

A magyar bajnokság

Ferencváros—Hungária 1:0.
Újpest—MÁV 6:0 (4:0).
Kispest—Elektromos 1:0.
Nemzeti—Szürkefari 2:2.
Szeged—Zugló 2:1 (1:0).
Phöbus—Budafok 1:1 (1:0).

Rádió műsor

KEDD

BUCUREȘTI. 7.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, időjárás, hírek. 13.10: Délin hangverseny közvetítése. Közben sport hírek. 13.40: Gramofonlemez. 14.15: Hírek, időjárás jelentés, rádióhíradó. 14.30: Gramofonlemez. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 18.17: Katonazené. 19.15: Kamarazené. 19.45: Wanda Landowska csembalozik. 20.15: Rádiózenekar. 23.15: Étermi zene. 23.45: Hírek francia és angol nyelven. Utána közlemények.

BUDAPEST I. 7.45: Torna, hírek, hanglemez. Utána étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasás. 13: Déli harangszó. 13.10: Állástalan zenészek zenekara. 14.30: Hanglemez. 17.10: Asszonyoknak. 18.10: Cigányzene. 19: Előadás. 19.30: Szalonzenekar. 20.10: Előadás a Nemzetközi Vásárról. 20.30: Az Operaház előadása. 22.10: Hírek. 23.10: Hírek. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.20: Cigányzene. 1.05: Hírek.

Gál-féle román-magyar és magyar-román szótár mindenkinél nélkülözhetetlen — csak 25 leí. Kapható lapunk kiadó hivatalában.

NYOMATOTT PASZTOR ED
CÉGNEL ORADEA
PIATA MIHAI VITEAZUL